

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Udsigt over Verdens-Krøniken fornemmelig i det Lutherske Tidsrum

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 218. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1817_309A-txt-shoot-idm5957.pdf (tilgået 25. juni 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Heraf er det klart, at skulde Sverrig stride for Kirken, maatte det være med et legemligt Sværd, men selv det var ingenlunde rimeligt, og Gustav Adolphs tydske Tog staaer da i alle Maader som et herligt historisk Særsyn, ja man kan sige det er det eneste Baand fra de forrige Tider, som knytter Sverrigs Aand til den sande Historie, den eneste Bedrift, hvoraf den med Føie kunde prale hvis den ikke netop ved at prale fralagde sig den. Ferdinand havde under den polske Krig givet Gustav Adolph Grund nok til Misfornøielse, og ved Fjerde Christians kongelige Anstrængelser havde Gustav i Stralsund faaet Fodfæste paa tydske Bund.*1630. Her landede Gustav med en Haandfuld svenske Krigsmænd, fra denne Stad, som Wallenstein synes at have seet i Stjernerne, og derfor havde svoret at indtage, om den ogsaa hang imellem dem, derfra udgik Gustav, og Herren var med ham, Bøn og Sang var paa hans Læbe, Seier i hans Haand og Skræk for hans Ansigt. Saxen og Brandenburg maatte følge ham, og Magdeborgs Mordbrænder blegne,*1631. Protestanterne sang Herrens Priis med løste Tunger, og Ferdinand skjalv. Den Stolte maatte knæle for den end stoltere Vallenstein, hvem han nys havde forskudt. Denne Østerrigs onde Aand blæste nu i Basun over Tydskland, og stod snart omringet af stærke Misdædere i Tusindtal, der haabede at kunne tryggelig plyndre og myrde under hans skudfri Banner. Længe nølede Vallenstein i Bøhmen, vel for at gjøre Keiseren baade sit Savn og sin Nærværelse ret følelig, men maaskee dog ogsaa fordi ham syndes det hastede ikke med at møde en Helt som Gustav. Dog, de mødtes, som Mørkets og Lysets Aander mødes i Verden med lynende Glavind, det var den siette November i det Sextenhundrede og Toogtredivte Aar, de mødtes ved Lüzen, og kæmpede som man kæmper kun for sin Gud og sin Himmel. End syndes Seieren uvis, da Gustav Adolph segnede, 220gjenneboeret, saa synes det, af Morder-Dolke, men den Ære skal Ingen betage hans Gud, til hvem han gik, at Han kunde seire uden ham; den Ære man hellere ingen ville nægte Gustavs Vaabenbrødre, at de som Livvagt om hans Liig, kjæmpede for hans Aand til Fjenderne flydde. Vallenstein beholdt vel sin Gud, thi den var han selv, men han tabte sin Himmel, thi det var hans Ære, baade Østerrig og han selv tabte Tro paa hans Guddom, og snart faldt han for en Morderdolk.